ORDINANCES BACHELOR OF TOURISM AND TRAVEL MANAGEMENT (BTTM)

Duration: 4 Year Course (For the session of 2015-2016, 2016-2017, 2017-18.)

- 1. The duration of the course leading to the degree of Bachelor of Tourism and Travel Management shall be four academic years. Each year shall be divided into two semesters. The examination for the first, third, fifth and seventh semesters shall ordinarily be held in the month of November/December and for the second, fourth, sixth and eighth semesters in the month of May/June or on such dates as may be fixed by the Syndicate.
- 2. Every candidate shall pay his examination fee for each semester at the time of admission to the course, along with other charges, i.e. tuition fee etc.
- 3. The Director of the Department shall forward to the Controller of Examinations at least five weeks before the commencement of the examination for each semester, a list of the students who have satisfied the requirements of regulations and are qualified to appear in the examination.
- 4. The last date for receipt of admission application form and fee with and without late fee shall be as fixed by the Syndicate.
- 5. The minimum qualification for admission to the first semester of the course shall be:
- a pass in 10+2 examination or equivalent from any other recognized board with not less than 45% marks in the aggregate.
- 6. Every candidate shall be examined in the subjects as laid down in the syllabus prescribed from time to time.

25% marks in each paper excluding seminar, workshop, project/training report, practical, field work, viva voce etc. shall be assigned for internal assessment.

Seminar, project, practical, field-work and workshop will be assessed 100% on externally Viva-voce shall be conducted by the external examinations.

The Director of the Department shall forward these marks on the basis of periodical tests, written assignment, case discussions, syndicate sessions, practical's, field work etc., to the Controller of Examinations at least two weeks before the commencement of the examination.

7. The Director of the Department will preserve the records on the basis of which the internal assessment awards have been prepared for inspection, if needed by the University, up to six months from the date of declaration of the results.

Project reports shall be submitted to the Director of the Department at least ten days before the commencement of the examination. Project reports received after the prescribed date shall not be accepted. In certain circumstances, on the recommendations of the Director of the Department, the number of days for submission of project reports can be reduced.

- 8. The first semester examination shall be open to a regular student who-
- 8.1 has been on the rolls of the Department during one semester preceding the first semester examination; and
- 8.2 has attended not less than 75% of the lectures, seminars, case discussions, practical's, syndicate sessions, field work, project work etc., in each paper, a deficiency up to 10% may be condoned by the Director of the Department.
- 8.3. The candidate is eligible to appear for third semester provided the candidate has passed fifty percent of papers in totality of both first and second semester and similarly to appear in fifth semester he has to pass fifty percent papers in totality of both third and fourth semester and similarly for appearing in seventh semester candidate has to pass fifty percent of papers in totality of fifth and sixth semester

Explanation: Fifty per cent of 5 papers will be taken as 2, that of 7 papers as 3, and that of 9 papers as 4 for purpose of examination under this regulation

- 10. The medium of instruction and examination shall be English.
- 11. The minimum number of marks to pass the examination in each semester shall be:
- (i) 35% in each paper in the University examination separately as well as jointly with internal assessment.
- (ii) 35% in seminar, project, practical, field work and viva voce,
- (iii) 45% in the aggregate of (i) and (ii) above.
- 12. Grace marks shall be give @ one per cent of the aggregate marks of the external examination of the University for each semester (only the marks of external examination will be counted for the purpose of calculating the grace marks and marks obtained in internal assessment will not be counted). A candidate may avail of the grace marks either in the aggregate or in one or more papers as may be to his advantage. Grace marks shall, however be given only for passing the examination or for earning the higher division and not for passing the examination with distinction.

Reappear Regulations

13. (a) A candidate who fails in the first, third, fifth or seventh semester but has secured at least 35% marks separately as well as jointly with internal assessment is not less than 45% of the papers prescribed for that semester shall be permitted to continue his studies for the second, fourth, sixth and eighth semester respectively but he will be required to reappear in the next May/June examination in such paper(s) i.e. which he had failed in the November/December examination simultaneously with the second, the fourth, sixth or the eighth semester examination as the case may be.

A candidate on reappearing shall pay admission fee per paper in each semester examination subject to a maximum fee as prescribed for the examination concerned and the admission fee for reappear would be in addition to the admission fee charged for other semester examination, if any, in which he was appearing.

if he fails to pass the first, the third or the fifth semester examination even after the second attempt his result for the second, the fourth sixth or the eighth semester examination, as the case may be, shall be cancelled and he will be required to leave the course.

- (b) A candidate who fails in the second, fourth sixth and eighth semester but had secured at least 35% marks separately as well as jointly with internal assessment is not less than 45% of the papers prescribed for that semester shall be permitted to continue his studies in the third or the fifth, seventh semester but he will be required to reappear in such papers in which he had failed in the May/June examination. If he fails to pass the second, fourth, sixth and eighth semester examination even after the second attempt his result for the second, the fourth, sixth and eighth semester examination, as the case may be, shall be cancelled and he will be required to leave the course.
- (c) A candidate who fails in the eighth semester examination but has secured at least 35% marks separately as well as jointly with internal assessment is not less than 50% papers prescribed for that semester shall be allowed to reappear in such papers in which he has failed in the May/June examination in a special examination to be held in August but not before the expiry of six weeks from the date of the declaration of the result.

Explanation: Fifty percent of 5 papers will be taken as 2, that of 7 papers as 3, and that of 9 papers as 4 for purpose of examination under this regulation.

(d) A candidate who fails to clear the eighth semester examination even in the special examination held in August shall be given one more chance. He may appear either in November/December of the same year or in May/June examination next year in such papers in which he had failed in the special examination held in August.

A candidate who is unable to clear the eighth semester examination even after availing of the second chance as specified above shall be required to leave the course.

- (e) If a candidate is required to reappear in a paper which is 100% internal assessment, he will be given one more opportunity to qualify in that paper without attending a fresh course of lectures. The work assignment may be determined by the Director of the Department.
- 14. A candidate who fails in the first, second, third, fourth, fifth, sixth, seventh and eighth semester and is not covered under 'Reappear' Regulation 13 may be given one more chance and allowed to appear in the next regular examination without attending a fresh course of lectures but he will have to repeat the entire examination.

If a candidate fails to pass in a semester examination even after the second attempt he will be required to leave the course.

15 . The internal assessment awards of a candidate who fails in the examination shall be carried forward to the next examination.

A candidate who fails in the examination may appear in the next consecutive examination as an ex-student.

- 16. As soon as is possible after the termination of the examination, the Controller of Examinations shall publish list of the candidates who have passed.
- 17. Successful candidate shall be classified as under:
  - (i) Those who obtain 75% or more of the total aggregate marks in all the semester examination taken together.

First Division with Distinction

(ii) Those who obtain 60% or more of the aggregate marks but less than 75% marks in all the semester examinations taken together.

First Division

(iii) Those who obtain below 60% of the aggregate marks in all the semester examinations taken together.

Second Division

SYLLABUS BACHELOR OF TOURISM AND TRAVEL MANAGEMENT (BTTM)

Duration: 4 Year Course 2015-16,2016-17,2017-18 First Year

First Semester Subjects

S. No.	Subject Code	Subject	Internal Marks	External Marks	Maximum Marks
1.	BTTM101	Introduction to Travel & Tourism Industry	25	75	100
2.	BTTM102	Tourist Products of India	25	75	100
3.	BTTM103	Tourism Management Concept	25	75	100
4.	BTTM104	Tourism Geography 1	25	75	100
5.	BTTM105	Communication and Soft Skills	25	75	100
	•	500			

Note: Punjabi /Punjabi Mudhla gyan Semester-I qualifying paper .

Second Semester Subjects

S.	Subject	Subject	Internal	External	Practical	Maximum
No.	Code		Marks	Marks	(External)	Marks
1.	BTTM106	Tourism Policy,	25	75	-	100
		Planning and				
		Development				
2.	BTTM107	Introduction to	25	75	-	100
		Transport Industry				
3.	BTTM108	Human Resource	25	75	-	100
		Management				
4.	BTTM109	Tourism Geography 2	25	75	-	100
5.	BTTM110	Sociology in Tourism	25	75	-	100
6.	BTTM111	Computer	25	75	100	100
		Fundamentals				
7.					Total	700

Note: Punjabi /Punjabi Mudhla gyan Semester-II qualifying paper.

ਬੈਚੂਲਰ ਆਫ ਟੂਰਿਜ਼ਮ ਐਂਡ ਟਰੈਵਲ ਮੈਨੇਜਮੈਂਟ (ਬੀ ਟੀ ਟੀ ਐਮ) (ਚਾਰ ਸਾਲਾ) ਪੰਜਾਬੀ (ਕੁਆਲੀਫਾਇੰਗ ਪੇਪਰ) ਸਮੈਸਟਰ ਪਹਿਲਾ ਸੈਸ਼ਨ 2015–16,2016–17,2017–18

ਕੁਲ ਅੰਕ : 100

ਅੰਦਰੂਨੀ ਮੁਲਾਂਕਣ : 25 ਅੰਕ

ਬਾਹਰੀ ਪਰੀਖਿਆ : 75 ਅੰਕ

ਸਮਾਂ : 3 ਘੰਟੇ

ਵਿਸ਼ੇ ਵਿਚੋਂ ਪਾਸ ਹੋਣ ਲਈ ਅੰਕ :35

ਅੰਦਰੂਨੀ ਮੁਲਾਂਕਣ ਵਿਚੋਂ ਪਾਸ ਹੋਣ ਲਈ ਅੰਕ : 09 ਬਾਹਰੀ ਪਰੀਖਿਆ ਵਿਚੋਂ ਪਾਸ ਹੋਣ ਲਈ ਅੰਕ : 26

(ਅਧਿਆਪਨ 6 ਪੀਰੀਅਡ ਪ੍ਰਤੀ ਹਫ਼ਤਾ)

ਸਿਲੇਬਸ ਤੇ ਪਾਠ ਪੁਸਤਕਾਂ

ਭਾਗ ੳ **ਕਥਾ ਰੰਗ** ਸੰਪਾ,ਵਰਿਆਮ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ ਅਤੇ ਡਾ ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ ਚੀਮਾ

ਭਾਗ ਅ (1) ਨਿਬੰਧ ਰਚਨਾ : ਸਮਾਜਕ,ਵਾਤਾਵਰਣ ਅਤੇ ਸਭਿਆਚਾਰ ਵਿਸ਼ੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ।

(2) ਵਿਆਕਰਣ:

- (i) ਪੰਜਾਬੀ ਧੁਨੀ-ਵਿਉਤ,ਸਵਰ,ਵਿਅੰਜਨ,ਉਚਾਰਨ ਅੰਗ,ਉਚਾਰਨ ਸਥਾਨ ਤੇ ਉਚਾਰਨ ਵਿਧੀ ਅਨੁਸਾਰ ਧੁਨੀਆਂ ਦਾ ਵਰਗੀਕਰਣ।
- (ii) ਸ਼ਬਦ-ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਅਤੇ ਰੂਪਾਂਤਰਨः ਨਾਂਵ,ਪੜਨਾਂਵ,ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਣ ਕਿਰਿਆ,ਕਿਰਿਆ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਣ,ਸੰਬੰਧਕ, ਯੋਜਕ,ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਸੂਚਕ ਸ਼ਬਦ।

ਭਾਗ –ੲ ਭਾਗ– ੳ ਅੰਤੇ ਭਾਗ–ਅ ਦੇ ਵਿਆਕਰਣ ਵਾਲੇ ਭਾਗ ਵਿਚੋਂ ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ।

ਅੰਕ-ਵੰਡ ਅਤੇ ਪੇਪਰ ਸੈਟਰ ਲਈ ਹਦਾਇਤਾਂ

- 1਼ ਸਿਲੇਬਸ ਦੇ ਸਾਰੇ ਭਾਗਾਂ ਵਿਚੋਂ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ ।
- 2 ਪੇਪਰ ਨੂੰ ਤਿੰਨ ਭਾਗਾਂ ੳ,ਅ ਅਤੇ ੲ ਵਿੱਚ ਵੰਡਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ।
- 3 ਭਾਗ ੳ ਵਿੱਚੋਂ :
  - (1) ਕਿਸੇ ਕਹਾਣੀ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ-ਵਸਤੁ /ਸਾਰ /ਲੇਖਕਾਂ ਦੇ ਯੋਗਦਾਨ ਜਾਂ ਕਹਾਣੀ ਕਲਾ (ਤਿੰਨ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ) 12 ਅੰਕ
  - (2) ਪਾਤਰ ਸੰਬੰਧੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ।

(ਪੰਜ ਵਿਚੋਂ ਦੋ) 2x6= 12 ਅੰਕ (ਤਿੰਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇਕ) 09 ਅੰਕ

- 4 ਭਾਗ ਅ–1 ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇ ਤੇ ਨਿਬੰਧ ਲਿਖਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾਵੇਗਾ ।
  - 2 ਦੇ ਦੋਵਾਂ ਭਾਗਾਂ ਵਿਚੋਂ ਇਕ-ਇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੇ ਦੋਵਾਂ ਵਿਚੋ

ਇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰਨਾ ਹਵੋਗਾ ।

12 ਅੰਕ

5 ਭਾਗ ੲ ਕਥਾ ਰੰਗ ਅਤੇ ਵਿਆਕਰਣ ਵਾਲੇ ਭਾਗ ਵਿੱਚੋਂ ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ 15 (ਪਾਠ ਪੁਸਤਕ ਕਥਾ ਰੰਗ ਵਿਚੋਂ 7 ਅਤੇ ਵਿਆਕਰਣ ਵਿੱਚੋਂ 8) ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ । ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੇ ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰ ਦੇਣੇ ਹੋਣਗੇ । ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ 2 ਅੰਕ ਹੋਣਗੇ । 15X2=30 ਅੰਕ

ਸਹਾਇਕ ਪਾਠ-ਸਮੱਗਰੀ

- 1 ਹਰਕੀਰਤ ਸਿੰਘ,ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਗਿਆਨ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ,ਬਾਹਰੀ ਪਬਲਿਸ਼ਰਜ਼,ਦਿੱਲੀ,1973
- 2਼ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ ਚੀਮਾ,ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਗਿਆਨ ਅਤੇ ਵਿਆਕਰਨ (ਤਕਨੀਕੀ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਕੋਸ਼)।ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ,ਪਟਿਆਲਾ,2000
- 3 ਬੁਟਾ ਸਿੰਘ ਬਰਾੜ,ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਆਕਰਨ : ਸਿਧਾਂਤ ਤੇ ਵਿਹਾਰ, ਚੇਤਨਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ,ਲੁਧਿਆਣਾ,2008
- 4 ਪ੍ਰੇਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ,ਸਿਧਾਂਤਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਗਿਆਨ,ਮਦਾਨ ਪਬਲਿਸ਼ਰਜ਼,ਪਟਿਆਲਾ,2002
- 5 ਪ੍ਰੇਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ,ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦਾ ਸ਼੍ਰੋਤ ਤੇ ਬਣਤਰ,ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ,ਪਟਿਆਲਾ,1996
- 6 ਪ੍ਰੈਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ,ਰੂਪ ਵਿਗਿਆਨ, ਮਦਾਨ ਪਬਲਿਸ਼ਰਜ਼,ਪਟਿਆਲਾ,2002
- 7 ਜੋਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਪੁਆਰ ਅਤੇ ਹੋਰ, ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦਾ ਵਿਆਕਰਨ, (I,II ਅਤੇ III), ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਅਕਾਦਮੀ, ਜਲੰਧਰ
- 8 ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸੰਘਾ,ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸਾ ਵਿਗਿਆਨ,ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਅਕਾਦਮੀ,ਜਲੰਧਰ,1999
- 9 ਼ਖੋਂਜ ਪਤ੍ਰਿਕਾ (ਗਲਪ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅੰਕ),ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ,ਪਟਿਆਲਾ
- 10 ਡਾ ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ ਧਾਲੀਵਾਲ,ਪੰਜਾਬੀ ਕਹਾਣੀ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ,ਪੰਜਾਬੀ ਅਕਾਦਮੀ, ਦਿੱਲੀ

ਬੈਚੂਲਰ ਆਫ ਟੂਰਿਜ਼ਮ ਐਂਡ ਟਰੈਵਲ ਮੈਨੇਜਮੈਂਟ (ਬੀ ਟੀ ਟੀ ਐਮ)(ਚਾਰ ਸਾਲਾ) ਪੰਜਾਬੀ ਮੁੱਢਲਾ ਗਿਆਨ (ਕੁਆਲੀਫਾਇੰਗ ਪੇਪਰ) ਸਮੈਸਟਰ ਪਹਿਲਾ ਸੈਸਨ 2015–16.2016–17.2017–18

ਕੁਲ ਅੰਕ : 100 ਵਿਸ਼ੇ ਵਿਚੋਂ ਪਾਸ ਹੋਣ ਲਈ ਅੰਕ :35

ਅੰਦਰੂਨੀ ਮੁਲਾਂਕਣ :25 ਅੰਕ ਅੰਦਰੂਨੀ ਮੁਲਾਂਕਣ ਵਿਚੋਂ ਪਾਸ ਹੋਣ ਲਈ ਅੰਕ :09 ਬਾਹਰੀ ਪਰੀਖਿਆ :75 ਅੰਕ ਬਾਹਰੀ ਪਰੀਖਿਆ ਵਿਚੋਂ ਪਾਸ ਹੋਣ ਲਈ ਅੰਕ :26

ਸਮਾਂ : 3 ਘੰਟੇ (ਅਧਿਆਪਨ : 6 ਪੀਰੀਅਡ ਪ੍ਰਤੀ ਹਫ਼ਤਾ)

ਭਾਗ 🗝 (1) . ਗੁਰਮੁਖੀ ਵਰਨਮਾਲਾ ਤੇ ਲੇਖਣ-ਪ੍ਰਬੰਧ

(ੳ) ਅੱਖਰ ਸਿੱਖਿਆ ਤਰਤੀਬਵਾਰ ਤੇ ਭੁਲਾਵੇ[:] ਅੱਖਰ।

(ਅ) ਅੱਖਰ ਬਣਤਰ ਅੱਖਰ ਰੂਪ ਤੇ ਲੇਖਣ ਦੇ ਨਿਯਮ। 10 ਅੰਕ

(2) ਗੁਰਮੁਖੀ ਅੱਖਰ ਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਧੁੰਨੀਆਂ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ

- (ੳ) ਸਵਰ ਤੇ ਵਿਅੰਜਨ ਵਰਗੀਕਰਨ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਤੇ ਉਚਾਰਨ।
- (ਅ) ਸਵਰ ਸੂਚਕ ਅੱਖਰਾਂ ਤੇ ਧੂਨੀਆਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਤੇ ਵਰਤੋਂ ।
- (ੲ) ਵਿਅੰਜਨ ਸੂਚਕ ਅੱਖਰਾਂ ਤੇ ਧੁਨੀਆਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਤੇ ਵਰਤੋਂ ।
- (ਸ) ਲਗਾਂ-ਮਾਤਰਾਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਤੇ ਵਰਤੋ[ਂ]।
- (ਹ) ਲਗਾਖਰਾਂ ਦੀ ਪਛਾਣ । 10 ਅੰਕ

ਭਾਗ- ਅ (1) ਲਿਪੀ ਦੇ ਅੱਖਰਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦੇ ਨਿਯਮ

- (ੳ) ਪੂਰੇ ਤੇ ਅੱਧੇ ਅੱਖਰਾਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਤੇ ਵਰਤੋਂ।
- (ਅ) ਸਵਰ ਸੂਚਕ ਅੱਖਰਾਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਤੇ ਵਰਤੋਂ।
- (ੲ) ਸਵਰ ਵਾਹਕਾਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਤੇ ਵਰਤੋਂ ।
- (ਸ) ਮਾਤਰਾ ਤੇ ਸਵਰ ਵਾਹਕਾਂ ਦੀ ਸਾਂਝੀ ਵਰਤੋਂ।
- (ਹ) ਮਾਤਰਾ ਦੀ ਵਿਅੰਜਨ ਸੁਚਕਾਂ ਨਾਲ ਵਰਤੋਂ। 10 ਅੰਕ

(2) ਪੰਜਾਬੀ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ ਨਾਲ ਜਾਣ ਪਛਾਣ

- (ੳ) ਗਿਣਤੀ
- (ਅ) ਹਫਤੇ ਦੇ ਦਿਨ
- (ੲ) ਮਹੀਨੇਆਂ ਦੇ ਨਾਮ
- (ਸ) ਰੰਗਾਂ ਦੇ ਨਾਂ
- (ਹ) ਫਲਾਂ ਸਬਜੀਆਂ ਦੇ ਨਾਮ
- (ਕ) ਪਸ਼ੁ ਪੰਛੀਆਂ ਦੇ ਨਾਂ
- (ਖ) ਪੰਜਾਬੀ ਰਿਸ਼ਤਾ-ਨਾਤਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਦੀ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ
- (ਗ)) ਘਰੇਲੂ ਵਸਤਾਂ ਦੀ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ

15 ਅੰਕ

ਭਾਗ -(ੲ) . ਸਾਰੇ ਸਿਲੇਬਸ ਆਧਾਰਤ ਅਬਜੈਕਟਿਵ ਟਾਈਪ ਪ੍ਰਸ਼ਨ

30 X 1 =30 ਅੰਕ

ਅੰਕ ਵੰਡ ਤੇ ਪੇਪਰ ਸੈਟਰ ਲਈ ਹਦਾਇਤਾਂ

- 1 (ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਗੁਰਮੁਖੀ ਲਿਪੀ ਸਿੱਖ ਰਹੇ ਹਨ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਤੋਂ ਅਨਜਾਣ ਹੋਣ, ਸੋ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਾ ਪੱਧਰ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਸੀਮਾ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇ ।)
- 2 ਸਾਰੇ ਭਾਗਾਂ ਵਿਚੋਂ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣ
- 3 ਸਰਲ ਤੇ ਸਪਸ਼ਟ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣ
- 4 ਵਰਣਾਤਮਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨਾ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣ
- 5਼ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਲਿੱਪੀ ਦਾ ਬੋਧ ਕਰਾਉਣ ਲਈ ਧੁਨੀਆਂ, ਲਿੱਪੀ ਚਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਅਤੇ ਵਰਤੋਂ ਸਬੰਧੀ ਸੰਖੇਪ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣ । ਲੋੜ ਅਨੁਸਾਰ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਛੋਟ ਜਾਂ ਚੋਣ ਦੇਣੀ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ ।
- 6 ਪੰਜਾਬੀ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ ਦੇ ਸਾਰੇ ਭਾਗਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣ। ਲੋੜ ਅਨੁਸਾਰ ਚੋਣ ਅਤੇ ਛੋਟ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ ।

ਸਹਾਇਕ ਪੁਸਤਕਾਂ

- 1) ਸਤਿਨਾਮ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ, ਆਓ ਪੰਜਬੀ ਸਿਖੀਏ, ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ ਬਿਊਰੋ,ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ,ਪਟਿਆਲਾ,2009(ਹਿੰਦੀ ਤੋਂ ਪੰਜਾਬੀ ਸਿਖਣ ਲਈ)
- 2 ਸਤਿਨਾਮ ਸਿੰਘ ਸੰਧੁ,ਗੁਰਮੁਖੀ ਸਿੱਖੋ,ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ ਬਿਉਰੋ,ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ,ਪਟਿਆਲਾ 2011 (ਅੰਗਰੇਜੀ ਤੋਂ ਪੰਜਾਬੀ ਸਿਖਣ ਲਈ)
- 3) ਸੀਤਾ ਰਾਮ ਬਾਹਰੀ,ਪੰਜਾਬੀ ਸਿਖੀਏ,ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ ਬਿਊਰੋ,ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ,ਪਟਿਆਲਾ,2002,(ਹਿੰਦੀ)
- 4) ਰਾਜਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ,ਪੰਜਬੀ ਗਿਆਨ ਸੀ ਡੀ (ਕੰਪਿਉੱਟਰ ਐਪਲੀਕੇਸ਼ਨ ਟੂ-ਲਰਨ ਐਂਡ ਟੀਚ ਪੰਜਾਬੀ),ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ ਬਿਉਰੋ,ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ,ਪਟਿਆਲਾ ।,2011
- 5) Hardev Bahri, Teach Yourself Panjabi, Publication Bureau, Punjabi University, Patiala 2011.
- 6) Henry A. Gleason and Harjeet Singh Gill, A Start in Punjabi, Publication Bureau, Punjabi University,

Patiala,1997.

7) Ujjal Singh Bahri and Paramjit Singh Walia,Introductory Punjabi,Publication Bureau,Punjabi University, Patiala,2003.

BTTM 101-INTRODUCTION TO TRAVEL & TOURISM INDUSTRY

Time Allowed: 3 Hrs. Max. Marks: 100
Theory: 75

Internal Assessment: 25

INSTRUCTIONS FOR THE PAPER SETTER

Question Paper will consist of three sections namely – Section-A, Section-B and Section-C. Section-A will be from Unit-1 and will have four questions of 15 marks each. Section-B will be from Unit-2 and will have 4 questions of 15 marks each. Section-C will be from entire syllabus (Unit-1 and Unit-2) and will have 15 questions of one mark each. Section-C is compulsory.

INSTRUCTIONS FOR THE CANDIDATE

Question Paper will consist of three sections namely – Section-A, Section-B and Section-C. Section-A will be from Unit-1 and will have four questions of 15 marks each out of which candidate has to attempt any two questions. Section-B will be from Unit-2 and will have 4 questions of 15 marks each out of which candidate has to attempt any two. Section-C will be from entire syllabus (Unit-1 and Unit-2) and will have 15 questions of one mark each. Section-C is compulsory.

UNIT I

- Tourism: definition, meaning, nature and scope
- Tourist, travellers, visitor, transit visitor and excursionist definition and differentiation
- Leisure, recreation and tourism and their Interrelationship
- Concept of tourism resource, attraction, product, market, industry and destination in the context of tourism
- Components and elements of tourism: Intermediaries and suppliers
- The tourism system
- Types and typologies of tourism

Growth Of Travel Through Ages

- The Grand Tour
- Industrial Revolution & The Development Of Travel
- Advent Of The Jet
- Advent Of High Speed Trains

UNIT II

Evolution Of Demand

- Tourism Demand and Supply: Introduction to Tourism Demand
- of tourism demands
- Motivation and tourism demand
- Measuring the tourism demand.
- Tourism Statistics (National and International).
- Emerging Trends.
- Factors Influencing The Growth Of Tourism

Tourism Impacts:

- Positive
- Negative Impacts of Tourism
- Socio Cultural
- Economic
- Environmental
- Political

Motivation For Travel

- Basic Travel Motivations
- Sociology Of Tourism
- Social Significance Of Travel

BTTM - 102 TOURIST PRODUCTS OF INDIA

Time Allowed: 3 Hrs. Max. Marks: 100
Theory: 75

Internal Assessment: 25

INSTRUCTIONS FOR THE PAPER SETTER

Question Paper will consist of three sections namely – Section-A, Section-B and Section-C. Section-A will be from Unit-1 and will have four questions of 15 marks each. Section-B will be from Unit-2 and will have 4 questions of 15 marks each. Section-C will be from entire syllabus (Unit-1 and Unit-2) and will have 15 questions of one mark each. Section-C is compulsory.

INSTRUCTIONS FOR THE CANDIDATE

Question Paper will consist of three sections namely – Section-A, Section-B and Section-C. Section-A will be from Unit-1 and will have four questions of 15 marks each out of which candidate has to attempt any two questions. Section-B will be from Unit-2 and will have 4 questions of 15 marks each out of which candidate has to attempt any two. Section-C will be from entire syllabus (Unit-1 and Unit-2) and will have 15 questions of one mark each. Section-C is compulsory.

UNIT I

Status of Tourism in India

- Nature and characteristics
- Important Circuits
- Shopping
- Cultural Heritage of India
- Transport: Major airlines, rail, land and water
- Tourism declared as an Industry in India
- Consequences of Industry status

Tourism Infrastructure in India

- Tourism Infrastructure Types, Forms and Significance
- Other support Infrastructures required for tourism

UNIT II

Accommodation: Forms and types

Transport Sectors

- History
- India by Rail
- India by Road
- India by Air

Architectural Heritage of India

- History of architecture of India.
- Different style of architecture in India Hindu, Buddhist and Islamic.

BTTM103 -TOURISM MANAGEMENT CONCEPT

Time Allowed: 3 Hrs. Max. Marks: 100
Theory: 75

Internal Assessment: 25

INSTRUCTIONS FOR THE PAPER SETTER

Question Paper will consist of three sections namely – Section-A, Section-B and Section-C. Section-A will be from Unit-1 and will have four questions of 15 marks each. Section-B will be from Unit-2 and will have 4 questions of 15 marks each. Section-C will be from entire syllabus (Unit-1 and Unit-2) and will have 15 questions of one mark each. Section-C is compulsory.

INSTRUCTIONS FOR THE CANDIDATE

Question Paper will consist of three sections namely – Section-A, Section-B and Section-C. Section-A will be from Unit-1 and will have four questions of 15 marks each out of which candidate has to attempt any two questions. Section-B will be from Unit-2 and will have 4 questions of 15 marks each out of which candidate has to attempt any two. Section-C will be from entire syllabus (Unit-1 and Unit-2) and will have 15 questions of one mark each. Section-C is compulsory.

UNIT I

Fundamentals of Management

- Meaning
- Concept
- Characteristics of management
- Nature of management

Management as a science, arts, and as a profession

Functions of management and their relevance in tourism industry

- Planning
- Organising,
- Directing
- Controlling
- Staffing
- Coordinating

UNIT II

Types of management

- Administrative management
- Span of management
- Levels of authority strategies for improving the human resources through organising in tourism

Management Theories

- Scientific Management
- Administrative Management
- Human Relations Movement
- Behavioral Approach
- Quantitative Approach
- Systems Approach
- Contingency Approach

BTTM 104- TOURISM GEOGRAPHY 1

Time Allowed: 3 Hrs.

Max. Marks: 100
Theory: 75

Internal Assessment: 25

INSTRUCTIONS FOR THE PAPER SETTER

Question Paper will consist of three sections namely – Section-A, Section-B and Section-C. Section-A will be from Unit-1 and will have four questions of 15 marks each. Section-B will be from Unit-2 and will have 4 questions of 15 marks each. Section-C will be from entire syllabus (Unit-1 and Unit-2) and will have 15 questions of one mark each. Section-C is compulsory.

INSTRUCTIONS FOR THE CANDIDATE

Question Paper will consist of three sections namely – Section-A, Section-B and Section-C. Section-A will be from Unit-1 and will have four questions of 15 marks each out of which candidate has to attempt any two questions. Section-B will be from Unit-2 and will have 4 questions of 15 marks each out of which candidate has to attempt any two. Section-C will be from entire syllabus (Unit-1 and Unit-2) and will have 15 questions of one mark each. Section-C is compulsory.

UNIT I

Geography in Tourism

- Definition
- Scope
- Importance of Geography in Tourism.

Natural and Climatic regions of the World in brief

Maps in Tourism

- How To Read A Map
- Latitude, Longitude
- International Date Line

UNIT II

Time Zones

- Calculation Of Time
- Time Differences
- GMT Variations
- Concepts of Elapsed Time
- Flying Time
- Ground Time.
- Standard Time
- Summer Time (Day Light Saving Time)

Impact Of Weather And Climate On Tourist Destinations

Geographical Determinants

- Diversities And Disparities
- Typology Of Area
- Linkages Flows And Orientation

Indian Geography

- Physical And Political Features Of Indian Subcontinent
- Climatic Conditions Prevailing In India.

BTTM105 COMMUNICATION AND SOFT SKILLS

Time Allowed: 3 Hrs. Max. Marks: 100
Theory: 75

Internal Assessment: 25

INSTRUCTIONS FOR THE PAPER SETTER

Question Paper will consist of three sections namely – Section-A, Section-B and Section-C. Section-A will be from Unit-1 and will have four questions of 15 marks each. Section-B will be from Unit-2 and will have 4 questions of 15 marks each. Section-C will be from entire syllabus (Unit-1 and Unit-2) and will have 15 questions of one mark each. Section-C is compulsory.

INSTRUCTIONS FOR THE CANDIDATE

Question Paper will consist of three sections namely – Section-A, Section-B and Section-C. Section-A will be from Unit-1 and will have four questions of 15 marks each out of which candidate has to attempt any two questions. Section-B will be from Unit-2 and will have 4 questions of 15 marks each out of which candidate has to attempt any two. Section-C will be from entire syllabus (Unit-1 and Unit-2) and will have 15 questions of one mark each. Section-C is compulsory.

UNIT I

Communication

- Meaning And Definition
- Objectives Of Communication
- Principles Of Communication
- Scope Of Communication
- Limitations Of Communication
- Types of Communication
- Communication Models

Evaluation Of Communication Effectiveness

Business Correspondence

- Principles of Letter Writing
- Types of Business Letters Sales letters, Requests, Response letters, Complaint letters, Adjustment letters, Inquiry appeals
- Resume Writing
- Report Writing

UNIT II

Introduction to Personality Development

- Elements of a Good Personality
- Importance of Soft Skills;
- Introduction to Corporate Culture
- Professionalism in Service Industry
- Group discussions structure and types.
- Presentation skills and techniques
- Personal grooming and business etiquettes,
- Corporate etiquette
- Social etiquette and telephone etiquette
- Role play and body language

CASE STUDY 1) Japanese vs. American Work Culture

2) Doing Business in Europe

SECOND SEMESTER

Second Semester Subjects

S. No.	Subject Code	Subject	Internal Marks	External Marks	Practical (External)	Maximum Marks	
1	BTTM106	Tourism Policy, Planning and Development	25	75	-	100	
2	BTTM107	Introduction to Transport Industry	25	75	-	100	
3	BTTM108	Human Resource Management	25	75	-	100	
4	BTTM109	Tourism Geography 2	25	75	-	100	
5	BTTM110	Sociology in Tourism	25	75	-	100	
6	BTTM111	Computer Fundamentals	25	75	100	100	
Total 700							

Note: Punjabi/Punjabi Mudhla gyan Semester-II qualifying paper.

ਬੈਚੂਲਰ ਆਫ ਟੂਰਿਜ਼ਮ ਐਂਡ ਟਰੈਵਲ ਮੈਨੇਜਮੈਂਟ ਬੀ ਟੀ ਟੀ ਐਮ (ਚਾਰ ਸਾਲਾ) ਪੰਜਾਬੀ (ਸਮੈਸਟਰ ਦੂਜਾ) (ਕੁਆਲੀਫਾਇੰਗ ਪੇਪਰ) ਸੈਸ਼ਨ 2015–16,2016–17,2017–18

ਕੁਲ ਅੰਕ :100 ਵਿਸ਼ੇ ਵਿਚੋਂ ਪਾਸ ਹੋਣ ਲਈ ਅੰਕ :35

ਅੰਦਰੂਨੀ ਮੁਲਾਂਕਣ : 25 ਅੰਕ ਅੰਦਰੂਨੀ ਮੁਲਾਂਕਣ ਵਿਚੋਂ ਪਾਸ ਹੋਣ ਲਈ ਅੰਕ : 09 ਬਾਹਰੀ ਪਰੀਖਿਆ : 75 ਅੰਕ ਬਾਹਰੀ ਪਰੀਖਿਆ ਵਿਚੋਂ ਪਾਸ ਹੋਣ ਲਈ ਅੰਕ : 26

ਸਮਾਂ :3 ਘੰਟੇ (ਅਧਿਆਪਨ :6 ਪੀਰੀਅਡ ਪ੍ਰਤੀ ਹਫ਼ਤਾ)

ਸਿਲੇਬਸ ਤੇ ਪਾਠ ਪਸਤਕਾਂ

ਭਾਗ – ੳ **ਵਾਰਤਕ ਵਿਵੇਕ**, ਸੰਪਾ਼ ਡਾ਼ਰਾਜਿੰਦਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਬਰਾੜ,ਡਾ਼ਜਗਤਾਰ ਸਿੰਘ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ,ਪਟਿਆਲਾ।

ਭਾਗ –ਅ–1 ਚਿੱਠੀ–ਪੱਤਰ

2 ਵਿਆਕਰਣ

- (i) ਸ਼ਬਦ-ਬਣਤਰ ਅਤੇ ਸ਼ਬਦ ਰਚਨਾ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ,ਮੁੱਢਲੇ ਸੰਕਲਪ,ਮੁਲ ਰੂਪ,ਅਗੇਤਰ,ਪਛੇਤਰ,ਵਿਉਤਪਤ ਰੂਪ ਅਤੇ ਰੂਪਾਂਤਰੀ ਰੂਪ ।
- (ii) ਭਾਸ਼ਾ ਵੰਨਗੀਆਂ ਭਾਸ਼ਾ ਦਾ ਟਕਸਾਲੀ ਰੂਪ,ਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਉਪ-ਭਾਸ਼ਾ ਦਾ ਅੰਤਰ ਅਤੇ ਅੰਤਰ-ਸਬੰਧ,ਪੰਜਾਬੀ ਉਪ-ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਅਤੇ ਪਛਾਣ ਚਿੰਨ੍ਹ ।

ਭਾਗ-ੲ ਉਪਰੋਕਤ ਸਿਲੇਬਸ ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਸੰਖੇਪ ਉਤੱਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ।

ਅੰਕ-ਵੰਡ ਅਤੇ ਪੇਪਰ ਸੈਟੱਰ ਲਈ ਹਦਾਇਤਾਂ

- 1਼ ਸਿਲੇਬਸ ਦੇ ਸਾਰੇ ਭਾਗਾਂ ਵਿਚੋਂ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ ।
- ੇ. 2. ਪੇਪਰ ਨੂੰ ਤਿੰਨ ਭਾਗਾਂ ੳ,ਅ ਅਤੇ ੲ ਵਿੱਚ ਵੰਡਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।
- 3 ਭਾਗ ੳ ਵਿਚੋਂ
  - (i) ਕਿਸੇ ਇਕ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ / ਸਾਰ / ਲੇਖਕਾਂ ਦੇ ਯੋਗਦਾਨ ਜਾਂ ਨਿਬੰਧ ਕਲਾ ਬਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ । (ਤਿੰਨ ਵਿਚੋਂ ਇਕ) 12 ਅੰਕ
  - (ii) ਨਿਬੰਧਾਂ ਵਿਚਲੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਸਬੰਧੀ ਛੋਟੇ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸਨ । (ਪੰਜ ਵਿਚੋਂ ਦੋ) 2x 6=12 ਅੰਕ
- 4 ਭਾਗ ਅ−1 ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇ ਤੇ ਚਿੱਠੀ ∕ਪੱਤਰ ਲਿਖਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾਵੇਗਾ ।

(ਤਿੰਨ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ) 09 ਅੰਕ

12 ਅੰਕ

ਅ-2 ਦੇ ਦੋਵਾਂ ਭਾਗਾਂ ਵਿਚੋਂ ਇਕ-ਇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੇ

ਦੋਵਾਂ ਵਿਚੋ ਇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰਨਾ ਹੋਵੇਗਾ ।

5 ਼ਭਾਗ-ੲ ਵਿਚ ਪਾਠ ਪੁਸਤਕ ਵਾਰਤਕ ਵਿਵੇਕ ਅਤੇ ਵਿਆਕਰਣ ਵਾਲੇ ਭਾਗ ਵਿਚੋਂ ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ

15 (ਪਾਠ ਪੁਸਤਕ ਵਾਰਤਕ ਵਿਵੇਕ ਵਿਚੋਂ 7 ਅਤੇ ਵਿਆਕਰਣ ਵਿੱਚੋਂ 8) ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ ।

ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੇ ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰ ਦੇਣੇ ਹੋਣਗੇ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ 2 ਅੰਕ ਹੋਣਗੇ । 15x2=30 ਅੰਕ

ਸਹਾਇਕ ਪਾਠ-ਸਮਗੱਰੀ

- 1 ਹਰਕੀਰਤ ਸਿੰਘ,ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਗਿਆਨ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ,ਬਾਹਰੀ ਪਬਲਿਸ਼ਰਜ਼,ਦਿੱਲੀ,1973।
- 2਼ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ ਚੀਮਾ,ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਗਿਆਨ ਅਤੇ ਵਿਆਕਰਨ (ਤਕਨੀਕੀ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਕੋਸ਼) ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ,ਪਟਿਆਲਾ।
- 3 ਬੂਟਾ ਸਿੰਘ ਬਰਾੜ,ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਆਕਰਨ ਸਿਧਾਂਤ ਤੇ ਵਿਹਾਰ,ਚੇਤਨਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ,ਲੁਧਿਆਣਾ,2008।
- 4 ਪ੍ਰੇਮ ਪ੍ਰਕਾਸ ਸਿੰਘ,ਸਿਧਾਂਤਕ ਭਾਸਾ ਵਿਗਿਆਨ,ਮਦਾਨ ਪਬਲਿਸਰਜ,ਪਟਿਆਲਾ,2002
- 5 ਪ੍ਰੇਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ,ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦਾ ਸ਼ੋਤ ਤੇ ਬਣਤਰ,ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ,ਪਟਿਆਲਾ,1996
- 6 ੁਖੋਂਜ ਪਤ੍ਰਿਕਾ (ਨਿਬੰਧ ਅੰਕ),ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ,ਪਟਿਆਲਾ ।
- 7਼ਜੋਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਪੁਆਰ ਅਤੇ ਹੋਰ,ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦਾ ਵਿਆਕਰਨ,(**I,II** ਅਤੇ **III** ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਅਕਾਦਮੀ,ਜਲੰਧਰ ।
- 8 ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸੰਘਾ,ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਗਿਆਨ,ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਅਕਾਦਮੀ,ਜਲੰਧਰ,1999।

ਬੈਚੂਲਰ ਆਫ ਟੂਰਿਜ਼ਮ ਐਂਡ ਟਰੈਵਲ ਮੈਨੇਜਮੈਂਟ (ਬੀ ਟੀ ਟੀ ਐਮ) (ਚਾਰ ਸਾਲਾ) ਪੰਜਾਬੀ ਮੁੱਢਲਾ ਗਿਆਨ (ਕੁਆਲੀਫਾਇੰਗ ਪੇਪਰ) ਸਮੈਸਟਰ ਦੂਜਾ ਸੈਸ਼ਨ 2015–16,2016–17,2017–18

ਕੁਲ ਅੰਕ : 100 ਅੰਦਰੂਨੀ ਮੁਲਾਂਕਣ :25 ਅੰਕ ਬਾਹਰੀ ਪਰੀਖਿਆ :75 ਅੰਕ ਸਮਾਂ :3 ਘੰਟੇ ਵਿਸ਼ੇ ਵਿਚੋਂ ਪਾਸ ਹੋਣ ਲਈ ਅੰਕ :35 ਅੰਦਰੂਨੀ ਮੁਲਾਂਕਣ ਵਿਚੋਂ ਪਾਸ ਹੋਣ ਲਈ ਅੰਕ :09 ਬਾਹਰੀ ਪਰੀਖਿਆ ਵਿਚੋਂ ਪਾਸ ਹੋਣ ਲਈ ਅੰਕ :26 (ਅਧਿਆਪਨ :6 ਪੀਰੀਅਡ ਪ੍ਰਤੀ ਹਫ਼ਤਾ)

ਭਾਗ 🗝 (1) ਸ਼ਬਦ ਪ੍ਰਬੰਧ ਸ਼ਬਦ ਜੋੜਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ

- (ੳ) ਦੋ ਅਖਰੀ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੇ ਸ਼ਬਦ ਜੋੜ
- (ਅ) ਤਿੰਨ ਅੱਖਰੀ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੇ ਸ਼ਬਦ ਜੋੜ
- (ੲ) ਬਹੁ ਅੱਖਰੀ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੇ ਸ਼ਬਦ ਜੋੜ

15 ਅੰਕ

- (2) ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰੇਣੀਆਂ ਤੇ ਵਿਆਕਰਨਕ ਵਰਗਾਂ ਦੀ ਪਛਾਣ
  - (ੳ) ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰੇਣੀਆਂ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ,ਪਛਾਣ ਤੇ ਵਰਤੋਂ (ਨਾਂਵ,ਪੜਨਾਂਵ,ਵਿਸੇਸਣ,ਕਿਰਿਆ,ਕਿਰਿਆ ਵਿਸੇਸਣ ਆਦਿ)
  - (ਅ) ਵਿਆਕਰਨਕ ਵਰਗਾਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਤੇ ਵਰਤੋਂ (ਲਿੰਗ, ਵਚਨ, ਪਰਖ,ਕਾਲ ਆਦਿ)

10 ਅੰਕ

ਭਾਗ –ਅ (1) ਸ਼ਬਦ ਬਣਤਰਾਂ ਤੇ ਵਿਆਕਰਨਕ ਇਕਾਈਆਂ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ,ਪਛਾਣ ਤੇ ਵਰਤੋਂ ।

(ੳ) ਪੰਜਾਬੀ ਸ਼ਬਦ ਬਣਤਰਾਂ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ,ਪਛਾਣ ਤੇ ਵਰਤੋਂ

(ਅਗੇਤਰ,ਪਿਛੇਤਰ,ਸਮਾਸ,ਦੁਹਰੁਕਤੀ)

- (ਅ) ਵਿਆਕਰਨਕ ਇਕਾਈਆਂ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ,ਪਛਾਣ ਤੇ ਵਰਤੋਂ (ਵਾਕੰਸ਼,ਉਪ-ਵਾਕ ਤੇ ਵਾਕ)
- (ੲ) ਸ਼ਬਦਾਂ ਦਾ ਵਿਆਕਰਨਕ ਮੇਲ ਸਿਧਾਂਤ ਤੇ ਵਿਹਾਰ

10 ਅੰਕ 10 ਅੰਕ

(2) ਵਿਸ਼ਰਾਮ ਚਿੰਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਤੇ ਵਰਤੋਂ

30X1=30 ਅੰਕ

ਭਾਗ -ੲ ਸਾਰੇ ਸਿਲੇਬਸ ਤੇ ਆਧਾਰਤ ਆਬਜੈਕਟਿਵ ਟਾਈਪ ਪ੍ਰਸ਼ਨ

ਅੰਕ ਵੰਡ ਤੇ ਪੇਪਰ ਸੈਟਰ ਲਈ ਹਦਾਇਤਾਂ

1 ਼(ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਗੁਰਮੁਖੀ ਲਿਪੀ ਸਿੱਖ ਰਹੇ ਹਨ। ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਤੋਂ ਅਨਜਾਣ ਹੋਣ, ਸੋ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦਾ

ਪੱਧਰ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਸਮੀਾ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇ ।)

- 2 ਸਾਰੇ ਭਾਗਾਂ ਵਿਚੋਂ ਪਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣ।
- 3 ਸਰਲ ਤੇ ਸਪਸ਼ਟ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣ ।
- 4 ਵਰਣਾਤਮਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨਾ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣ ।
- 5਼ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਵਿਆਕਰਨ ਦੀ ਮੁੱਢਲੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਸਬੰਧੀ ਸੰਖੇਪ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣ । ਲੋੜ ਅਨੁਸਾਰ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੂੰ ਛੋਟ ਜਾਂ ਚੋਣ

ਦੇਣੀ ਲਾਜਮੀ ਹੈ ।

ਸਹਾਇਕ ਪਾਠ ਸਮੱਗਰੀ

- 1) ਸਤਿਨਾਮ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ, ਆਓ ਪੰਜਬੀ ਸਿਖੀਏ, ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ ਬਿਊਰੋ,ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ,ਪਟਿਆਲਾ,2009(ਹਿੰਦੀ ਤੋਂ ਪੰਜਾਬੀ ਸਿਖਣ ਲਈ)
- 2 ਸਤਿਨਾਮ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ,ਗੁਰਮੁਖੀ ਸਿੱਖੋ,ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ ਬਿਊਰੋ,ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ,ਪਟਿਆਲਾ 2011 (ਅੰਗਰੇਜੀ ਤੋਂ ਪੰਜਾਬੀ ਸਿਖਣ ਲਈ)
- 3) ਸੀਤਾ ਰਾਮ ਬਾਹਰੀ,ਪੰਜਾਬੀ ਸਿਖੀਏ,ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ ਬਿਊਰੋ,ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ,ਪਟਿਆਲਾ,2002,(ਹਿੰਦੀ)
- 4) ਰਾਜਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ,ਪੰਜਬੀ ਗਿਆਨ ਸੀ ਡੀ (ਕੰਪਿਉਟਰ ਐਪਲੀਕੇਸ਼ਨ ਟੂ-ਲਰਨ ਐਂਡ ਟੀਚ ਪੰਜਾਬੀ),ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ ਬਿਉਰੋ,ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ,ਪਟਿਆਲਾ ।,2011
- 5) Hardev Bahri, Teach Yourself Panjabi, Publication Bureau, Punjabi University, Patiala 2011.
- 6) Henry A. Gleason and Harjeet Singh Gill, A Start in Punjabi, Publication Bureau, Punjabi University,

Patiala, 1997.

7) Ujjal Singh Bahri and Paramjit Singh Walia,Introductory Punjabi,Publication Bureau,Punjabi University, Patiala,2003.

BTTM106 TOURISM POLICY, PLANNING AND DEVELOPMENT

Time Allowed: 3 Hrs. Max. Marks: 100
Theory: 75

Internal Assessment: 25

INSTRUCTIONS FOR THE PAPER SETTER

Question Paper will consist of three sections namely – Section-A, Section-B and Section-C. Section-A will be from Unit-1 and will have four questions of 15 marks each. Section-B will be from Unit-2 and will have 4 questions of 15 marks each. Section-C will be from entire syllabus (Unit-1 and Unit-2) and will have 15 questions of one mark each. Section-C is compulsory.

INSTRUCTIONS FOR THE CANDIDATE

Question Paper will consist of three sections namely – Section-A, Section-B and Section-C. Section-A will be from Unit-1 and will have four questions of 15 marks each out of which candidate has to attempt any two questions. Section-B will be from Unit-2 and will have 4 questions of 15 marks each out of which candidate has to attempt any two. Section-C will be from entire syllabus (Unit-1 and Unit-2) and will have 15 questions of one mark each. Section-C is compulsory.

UNIT I

Introduction to planning

- Definition
- Nature
- Process of Planning
- Types of Planning
- Scope of Planning

Tourism Planning

- Importance Of Planning In Tourism
- Steps In Tourism Planning
- Factors Influencing In Tourism Planning
- Types Of Tourism Planning
- Approaches Of Planning In Tourism

Planning of Tourism In India: 5 year Plans for Tourism

UNIT II

Planning Approaches For Different Forms Of Tourism

- Eco Tourism
- Urban Tourism
- Rural Tourism

Impacts Of Unplanned Tourism Development On A Tourist Destination

Tourism Policy Of India: Study About The Plans And Policies Of The Govt. Of India for The Development Of Tourism Sector

National Action Plan For Tourism (NAPT) 1992: Objectives And Strategies.

BTTM107INTRODUCTION TO TRANSPORT INDUSTRY

Time Allowed: 3 Hrs. Max. Marks: 100
Theory: 75

Internal Assessment: 25

INSTRUCTIONS FOR THE PAPER SETTER

Question Paper will consist of three sections namely – Section-A, Section-B and Section-C. Section-A will be from Unit-1 and will have four questions of 15 marks each. Section-B will be from Unit-2 and will have 4 questions of 15 marks each. Section-C will be from entire syllabus (Unit-1 and Unit-2) and will have 15 questions of one mark each. Section-C is compulsory.

INSTRUCTIONS FOR THE CANDIDATE

Question Paper will consist of three sections namely – Section-A, Section-B and Section-C. Section-A will be from Unit-1 and will have four questions of 15 marks each out of which candidate has to attempt any two questions. Section-B will be from Unit-2 and will have 4 questions of 15 marks each out of which candidate has to attempt any two. Section-C will be from entire syllabus (Unit-1 and Unit-2) and will have 15 questions of one mark each. Section-C is compulsory.

UNIT I

Introduction

- Functions of Transport
- Means of Transport:
- 1. Land Transport: Pathways (Headloads, Pack animals), Tramways, Roadways (Vehicular and Non-Vehicular traffic, Railways (Freight Carriers
- 2. Water Transport: Inland Waterways and Ocean Transport
- 3. Air Transport: Passenger and Cargo

History of Transport

- Transport in Anciert Era
- Transport in Imperial Era
- Transport in Modern Days

UNIT II

Transportation in India

- Concept of Transport
- Impact of Modernisation of Transport on Tourism
- Statistics in Tourism and Means of Tourism
- Trade and Transport Regulations
- 5 year Plan for the development of Transport in India
- Work, Health and Safety Regulations
- Logistics

Case Study: ISBT, New Delhi, IGI Airport

BTTM108 HUMAN RESOURCE MANAGEMENT

Time Allowed: 3 Hrs.

Max. Marks: 100 Theory: 75

Internal Assessment: 25

INSTRUCTIONS FOR THE PAPER SETTER

Question Paper will consist of three sections namely – Section-A, Section-B and Section-C. Section-A will be from Unit-1 and will have four questions of 15 marks each. Section-B will be from Unit-2 and will have 4 questions of 15 marks each. Section-C will be from entire syllabus (Unit-1 and Unit-2) and will have 15 questions of one mark each. Section-C is compulsory.

INSTRUCTIONS FOR THE CANDIDATE

Question Paper will consist of three sections namely – Section-A, Section-B and Section-C. Section-A will be from Unit-1 and will have four questions of 15 marks each out of which candidate has to attempt any two questions. Section-B will be from Unit-2 and will have 4 questions of 15 marks each out of which candidate has to attempt any two. Section-C will be from entire syllabus (Unit-1 and Unit-2) and will have 15 questions of one mark each. Section-C is compulsory.

UNIT I

Introduction To Human Resource Management

- Definitions
- Functions of Personnel Management
- Objectives Of Personnel Management
- Qualities of a Good Personnel Manager

Human Resource/Man Power Planning

- Definitions
- Need Of Manpower Planning
- Objectives Of Hr Planning
- Advantages Disadvantages Of Manpower Planning
- Process/Steps.

Recruitment

- Definition
- Sources Of Recruitment
- Internal Sources Of Recruitment& (Advantages, Disadvantages)
- External Sources (Advantages, Disadvantages)

Selection

- Definition
- Steps In Selection Process(Application Blank, Initial Interview Of The Candidates, Employment Tests, Interviews, Checking Reference, Physical Or Medical Examination, Final Interview & Induction)

UNIT-2

Training And Development

- Training Definition
- Importance Of Training
- The Training Process
- Training Methods (On The Job- Job Instruction Training, Job Rotation, Special Assignments)
- Off The Job (Vestibule Training, Lecture Method, Conference Method, Seminar Or Team Discussion, Case Study Method

Development

- Definition, Need, Methods
- On The Job
- -Off The Job

Performance Appraisal

- Definition
- Objectives
- Process
- Methods-(Past OrientedFuture Oriented)

Job Evaluation-

- Definition
- Objectives
- Principles
- Methods-Non Analytical, Analytical

Employee Remuneration

- Definition
- Components
- Factors Influencing Employee Remuneration
- Concept of Wages

BTTM 109 TOURISM GEOGRAPHY 2

Time Allowed: 3 Hrs.

Max. Marks: 100 Theory: 75

Internal Assessment: 25

INSTRUCTIONS FOR THE PAPER SETTER

Question Paper will consist of three sections namely – Section-A, Section-B and Section-C. Section-A will be from Unit-1 and will have four questions of 15 marks each. Section-B will be from Unit-2 and will have 4 questions of 15 marks each. Section-C will be from entire syllabus (Unit-1 and Unit-2) and will have 15 questions of one mark each. Section-C is compulsory.

INSTRUCTIONS FOR THE CANDIDATE

Question Paper will consist of three sections namely – Section-A, Section-B and Section-C. Section-A will be from Unit-1 and will have four questions of 15 marks each out of which candidate has to attempt any two questions. Section-B will be from Unit-2 and will have 4 questions of 15 marks each out of which candidate has to attempt any two. Section-C will be from entire syllabus (Unit-1 and Unit-2) and will have 15 questions of one mark each. Section-C is compulsory.

UNIT I

PLACES OF INTEREST& PROFILE & MAP-WORK

MUMBAI

Juhu Beach, Kanehri Caves, Gateway Of India, Hanging Gardens, Marine Drive, Haji Ali's Tomb And Mosque, Elephanta Caves

Excursions:

Marve-Manori-Gorai

BANGALORE:

Places Of Interest

Bull Temple, Gangadhereshvara Temple, The Fort, Tipu Sultan's Palace,

Excursions:

Whitefeild/Puttaparthi, Nandi Hills

AHEMDABAD

Sabarmati Ashram, Jumma Masjid, The Shaking Minarets, Three Gates, Calico Textile Museum

Excursions

Thol Wildlife Sanctuary, Nal Sarover Bird Sanctuary, Mudhera, Patan

CALCUTTA

Victoria Memorial , Botanical Gardens, Horticulture Gardens, Zoo, Indian Museum, Nilhat House, Kalighat, Nirmal Hriday

Excursions

Belur Math, Sunderbans Tiger Reserve, Shanti Niketan

HYDERABAD

Char Minar, Mecca Masjid, Birla Mandir, Saler Jung Museum, Golconda Fort, Qutub Shahi Tomb, Osmania University

Excursions

Yadagirigatta, Nacharam, Nagarjuna Sagar

UNIT-2

CHANDIGARH

Rock Garden, The Capitol Complexx The Rose Garden, Sukhna Lake, Yadvendra Gardens, The Central Business District

THIRUVANNATHPURAM

Anantha Padamswami Temple, Kuthrimallika Palace Museum, Shri Chitra Art Gallery, The Kannakkunnu Palace, Science And Technology Museum

Excursions

Kovalam Beach, Varkala, Thiruvallam, Kollam, Kanyakumari, Neyyar Dam, Padmanabhapuram Palace, Suchindram Temple, Alappuzha, Kottayam

CHENNAI

Fort St George, Kapileshawara Temple, Marina Beach, St ThomeCathedral, Kalakshetra, Theosophical Society, Mgr Film City

Excursions

Cholamandal Artists Village, Crocodile Park, Pulicat Lake, Mammallapuam

NEW DELHI

Qutub Minar, Safdarjung Tomb, Rashtrapati Bhawan. India Gate, Jantar Mantar, Red Fort, Jama Masjid, Purana Quila, Huayun'dsTomb, Bahai Temple, Lodhi Gardens, Crafts Museum, INA Market

BTTM 110SOCIOLOGY IN TOURISM

Time Allowed: 3 Hrs. Max. Marks: 100 Theory: 75

Internal Assessment: 25

INSTRUCTIONS FOR THE PAPER SETTER

Question Paper will consist of three sections namely – Section-A, Section-B and Section-C. Section-A will be from Unit-1 and will have four questions of 15 marks each. Section-B will be from Unit-2 and will have 4 questions of 15 marks each. Section-C will be from entire syllabus (Unit-1 and Unit-2) and will have 15 questions of one mark each. Section-C is compulsory.

INSTRUCTIONS FOR THE CANDIDATE

Question Paper will consist of three sections namely – Section-A, Section-B and Section-C. Section-A will be from Unit-1 and will have four questions of 15 marks each out of which candidate has to attempt any two questions. Section-B will be from Unit-2 and will have 4 questions of 15 marks each out of which candidate has to attempt any two. Section-C will be from entire syllabus (Unit-1 and Unit-2) and will have 15 questions of one mark each. Section-C is compulsory.

UNIT I

Introduction

- Sociology: Meaning and Definitions
- Sociology of Tourism: Meaning
- Conceptualizations and Theoretical approaches

Social Impacts of Tourism on Society

- Guest and Host Relationship
- The Tourist
- Issues of Tourism Sociology
- Structure of the Tourism System

UNIT II

Current Issues in study of Tourism Ecological, Environmental, Political Side Effects of Tourism Tourism and Inequalities

Sociology of Tourism; India:

- Reviving Art and Culture through Tourism
- Handicrafts and Tourism
- Employment opportunities of artisans through Tourism
- Tourism Multiplier: Introduction

BTTM 111 COMPUTER FUNDAMENTALS

Time Allowed: 3 Hrs. Max. Marks: 100

Theory: 75

Internal Assessment: 25

INSTRUCTIONS FOR THE PAPER SETTER

Question Paper will consist of three sections namely – Section-A, Section-B and Section-C. Section-A will be from Unit-1 and will have four questions of 15 marks each. Section-B will be from Unit-2 and will have 4 questions of 15 marks each. Section-C will be from entire syllabus (Unit-1 and Unit-2) and will have 15 questions of one mark each. Section-C is compulsory.

INSTRUCTIONS FOR THE CANDIDATE

Question Paper will consist of three sections namely - Section-A, Section-B and Section-C. Section-A will be from Unit-1 and will have four questions of 15 marks each out of which candidate has to attempt any two questions. Section-B will be from Unit-2 and will have 4 questions of 15 marks each out of which candidate has to attempt any two. Section-C will be from entire syllabus (Unit-1 and Unit-2) and will have 15 questions of one mark each. Section-C is compulsory.

UNIT I

History of Computer technology Automation In The Tourism Industry

Types Of Computers

- Mainframe Computers
- Mini Computers
- Microcomputers
- Portable Computers
- Computer & Its Application In The Hospitality Industry
- The Internet & The Tourism Industry

UNIT II

Internet Application World Wide Web Networks & Networked Computers **Internet Hardware Components** MS OFFICE (MS-Word, MS-PowerPoint, MS-EXCEL)

Essential Of Computer Systems

- Hardware and Software
- Input/Output Units
- Keyboards
- **Touch Screen Treminals**
- Other Input Devices